

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 stycznia 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że T. K. (1), jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą będąca współnikiem jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) Sp. z o.o.

1. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym, tj. ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowym oraz ubezpieczeniu wypadkowemu od dnia 11.10.2018 r.

2. miesięczne podstawy wymiaru składek z tego tytułu wynoszą:

Okres (rrrr/mm)	(...) emerytalne i rentowe	Ubezpieczenie Wypadkowe	Ubezpieczenie zdrowotne
2018-10	1 805,86	1 805,86	3 554,93
2018-11	2 665,80	2 665,80	3 554,93
2018-12	2 665,80	2 665,80	3 554,93
2019-01	2 859,00	2 859,00	3 803,56
2019-02	2 859,00	2 859,00	3 803,56
2019-03	2 859,00	2 859,00	3 803,56
2019-04	2 859,00	2 859,00	3 803,56
2019-05	2 859,00	2 859,00	3 803,56
2019-06	2 859,00	2 859,00	3 803,56
2019-07	2 859,00	2 859,00	3 803,56
2019-08	2 859,00	2 859,00	3 803,56
2019-09	2 859,00	2 859,00	3 803,56
2019-10	2 859,00	2 859,00	3 803,56

2019-11	2 859,00	2 859,00	3 803,56
2019-12	2 859,00	2 859,00	3 803,56
2020-01	3 136,20	3 136,20	4 026,01
2020-02	3 136,20	3 136,20	4 026,01
2020-03	3 136,20	3 136,20	4 026,01
2020-04	3 136,20	3 136,20	4 026,01
2020-05	3 136,20	3 136,20	4 026,01
2020-06	3 136,20	3 136,20	4 026,01
2020-07	3 136,20	3 136,20	4 026,01
2020-08	3 136,20	3 136,20	4 026,01
2020-09	3 136,20	3 136,20	4 026,01
2020-10	3 136,20	3 136,20	4 026,01
2020-11	3 136,20	3 136,20	4 026,01
2020-12	3 136,20	3 136,20	4 026,01
2021-01	3 155,40	3 155,40	4 242,38
2021-02	3 155,40	3 155,40	4 242,38
2021-03	3 155,40	3 155,40	4 242,38
2021-04	3 155,40	3 155,40	4 242,38
2021-05	3 155,40	3 155,40	4 242,38
2021-06	3 155,40	3 155,40	4 242,38

2021-07	3 155,40	3 155,40	4 242,38
2021-08	3 155,40	3 155,40	4 242,38
2021-09	3 155,40	3 155,40	4 242,38
2021-10	3 155,40	3 155,40	4 242,38
2021-11	3 155,40	3 155,40	4 242,38
2021-12	3 155,40	3 155,40	4 242,38

podstawa wymiaru składek na Fundusz Pracy wynosi:

Okres (rrrr/mm)	Fundusz Pracy
2018 – 12	2 665,80

oraz podstawa wymiaru składek na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy wynosi:

Okres (rrrr/mm)	Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy
2019-01	2 859,00
2019-02	2 859,00
2019-03	2 859,00
2019-04	2 859,00
2019-05	2 859,00
2019-06	2 859,00
2019-07	2 859,00
2019-08	2 859,00

2019-09	2 859,00
2019- 10	2 859,00
2019-11	2 859,00
2019- 12	2 859,00
2020 -01	3 136,20
2020 – 02	3 136,20
2020 – 03	3 136,20
2020 – 04	3 136,20
2020 – 05	3 136,20
2020 – 06	3 136,20
2020 – 07	3 136,20
2020 – 08	3 136,20
2020 – 09	3 136,20
2020- 10	3 136,20
2020 – 11	3 136,20
2020 – 12	3 136,20
2021 -01	3 155,40
2021 -02	3 155,40
2021 – 03	3 155,40
2021 – 04	3 155,40

2021 -05	3 155,40
2021 -06	3 155,40
2021 -07	3 155,40
2021 -08	3 155,40
2021 -09	3 155,40
2021 - 10	3 155,40
2021 - 11	3 155,40
2021 - 12	3 155,40

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że w sytuacji posiadania przez jednego wspólnika większości udziałów - 98 % na 100%, a przez drugiego 2% z tych udziałów (wspólnik iluzoryczny), z perspektywy norm prawa ubezpieczeń społecznych tego rodzaju spółkę należy traktować jak spółkę jednoosobową. Stanowisko to potwierdza wyrok SN z 3.08.2011 sygn. akt I UK 8/ 11.

W związku z powyższym pomimo posiadania 98% udziałów w spółce (...). Sp. z o.o., które T. K. (1) otrzymał umową darowizny z 11.10.2018 ww. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym : emerytalnemu rentowym i wypadkowemu od 11.10.2018 r., jako wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

/ decyzja k. 28-32 akt ZUS/

Odwołanie od w/w decyzji w dniu 28.02.2022 r. wniósł T. K. (1).

Zaskarżonej decyzji zarzucił naruszenie:

1. art. 8 ust. 6 pkt. 4 ustawy z dnia 13 października 1988 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art. 4 § 1 pkt. 3 ustawy z dn. 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych poprzez przyjęcie, iż spółkę (...) Sp. z o.o., w których T. K. (1) był jednym ze wspólników należy z perspektywy przepisów prawa ubezpieczeń społecznych traktować jako spółkę jednoosobową;

2. art. 7a § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego poprzez jego niezastosowanie i rozstrzygnięcie wątpliwości co do treści normy prawnej - art. 8 ust. 6 pkt. 4 ustawy z dnia 13 października 1988 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, na niekorzyść strony.

Mając powyższe na uwadze skarżący wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji w całości poprzez stwierdzenie, że powód nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia 11 października 2018 r. i zasądzenie od ZUS na rzecz powoda kosztów postępowania według norm przepisanych.

/ odwołanie k. 3-4/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację zawartą w zakazonej decyzji. Dodatkowo pełnomocnik ZUS wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

/ odpowiedź na odwołanie k. 25-26/

Na rozprawie w dniu 22.11.2022 r., ustanowiony w toku procesu pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie, pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wg. norm przepisanych podnosząc, że wartość przedmiotu sporu to wartość składek 14.482 zł.

/ stanowiska procesowe stron protokół z rozprawy z dnia 22.11.2022 r. 00:14:15-00:18:46/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Spółka (...) sp. z o.o. powstała w 2014r. na mocy umowy z dnia 16.09.2014r.. Kapitał zakładowy spółki wynosił 360.000,00 zł i dzielił się na 3.600 udziałów (100%). (...) sp. z o.o. byli :

a/ E. K. - która objęła 3.564 udziałów, co stanowi 99%,

b/ T. K. (1) (wnioskodawca) - który objął 36 udziałów, co stanowi 1%.

/ wypis z aktu notarialnego – umowa spółki z ograniczoną odpowiedzialnością k. 19-22 akt ZUS/

Przedmiotem działalności spółki jest przede wszystkim – praktyka lekarska ogólna (...) 86.21.Z.

/bezsporne odpis KRS k. 11-15 akt ZUS oraz k. 19-23/

W dniu 11.10.2018r. wspólnicy zawarli umowę darowizny udziałów, na mocy której E. K. jako darczyńca przekazała T. K. (1) (wnioskodawcy) 3.492 udziały w spółce (...) sp. z o.o., co stanowi 97% udziałów spółki. Przy czym wskazana okoliczność została ujawniona z dniem 2.07.2019 r.

/ umowa darowizny udziałów k 17-18 akt ZUS odpis KRS k. 11-15 akt ZUS/

W związku z powyższym od 11.10.2018r. wnioskodawca stał się właścicielem 98% udziałów w kapitale spółki (...) sp. z o.o.

/ umowa darowizny udziałów k 17-18 akt ZUS odpis KRS k. 11-15 akt ZUS oraz k. 19-23/

Wnioskodawca pełni w spółce nieprzerwanie funkcję Wiceprezesa Zarządu . E. K. jest prezesem zarządu. Do reprezentowania spółki uprawniony jest samodzielnie każdy z członków zarządu.

/ bezsporne odpis KRS k. 11-15 akt ZUS oraz k. 19-23/

Wnioskodawca nie złożył prawidłowych dokumentów zgłoszeniowych do ubezpieczeń społecznych z tego tytułu. Ponieważ posiadał 98 % udziałów w spółce organ rentowy uznał, iż powinien być zgłoszony z kodem tytułu ubezpieczenia (...) - tj. jako wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Stąd organ rentowy „z urzędu” sporządził za wnioskodawcę dokumenty zgłoszeniowe, przyjmując za datę zgłoszenia 11.10.2018r., tj. datę objęcia 98 % udziałów.

/ bezsporne/

W dniu 17.11.2021 r. wnioskodawca wyrejestrował się z tego tytułu z datą wsteczną od 11.10.2018r.. Złożył jedynie druk (...) nie wyjaśniając powodów takiej czynności.

/ druki (...) z 17.11.2021 r. k. 34 akt ZUS druk (...) z 22.09.2021 k. 35 akt ZUS/

Wnioskodawca T. K. (1) PESEL (...) został zgłoszony do ubezpieczeń społecznych, jako pracownik u płatnika składek e - (...) .pl spółka cywilna (...), S. K.. Dokument zgłoszeniowy (...) został przekazany 16.02.2015 r., z datą powstania obowiązku ubezpieczeniowego od 1.02.2015 r.

Płatnik składek złożył za T. K. (1) imienne raporty miesięczne o należnych składkach z podstawami wymiaru składek wykazanymi w następujących okresach :

- od lutego 2015 r. do grudnia 2015 r. w wysokości 218,75 zł,
- od stycznia 2016 r. do grudnia 2016 r. w wysokości 231,25 zł,
- od stycznia 2017 r. do grudnia 2017 r. w wysokości 250,00 zł,
- od stycznia 2018 r. do grudnia 2018 r. w wysokości 262,50 zł,
- od stycznia 2019 r. do grudnia 2019 r. w wysokości 281,25 zł,
- od stycznia 2020 r. do grudnia 2020 r. w wysokości 325,00 zł,
- od stycznia 2021 r. do grudnia 2021 r. w wysokości 350,00 zł,
- od stycznia 2022 r. do października 2022 r. w wysokości 376,25 zł.

W złożonych za T. K. imiennych raportach miesięcznych o należnych składkach płatnik składek wykazał od lutego 2015r. do października 2022 r. wymiar czasu pracy w wysokości 1/8 etatu.

/ bezsporne/

Stosunek pracy w spółce e - (...) .pl s.c. nie gwarantował wnioskodawcy minimalnego wynagrodzenia za pracę. Wnioskodawca otrzymywał 1/8 kwoty z obowiązującego w danym roku wynagrodzenia minimalnego i z taką podstawą był zgłoszony do ubezpieczeń.

/ bezsporne/

Powyższy stan faktyczny, niesporny między stronami, Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dowodów w postaci dokumentów załączonych do akt sprawy. Podkreślić należy, że strony - z ustalonego w zakresie koniecznym dla rozstrzygnięcia sprawy stanu faktycznego - wywodziły odmienne skutki prawne, ta zaś kwestia należy do oceny prawnej zebranego w sprawie materiału dowodowego, czego Sąd dokona poniżej w ramach rozważań prawnych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1009 t.j.) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi. Obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym (art. 12 ust. 1 ustawy).

Za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się też wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej (art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych).

Podkreślenia wymaga, iż ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności podlegają wyłącznie osoby fizyczne (w tym wspólnicy spółek osobowych i wyjątkowo jedyny wspólnik jednoosobowej sp. z

o.o.). Osoby prawne (np. sp. z o.o., czy akcyjna) nie podlegają omawianym ubezpieczeniom – mogą występować jednak w roli płatnika. Z kolei wspólnicy spółek z o.o. (poza jednoosobową), czy akcyjnych podlegają ubezpieczeniom społecznym nie z tytułu bycia wspólnikiem (samo bycie wspólnikiem nie stanowi tytułu ubezpieczeniowego, chyba że jest to jednoosobowa sp. z o.o.), a z innych tytułów (umowy o pracę, umowy zlecenia itd.).

Okres podlegania obowiązkowi ubezpieczeń określa przepis art. 13 pkt. 4 ustawy systemowej, zgodnie z którym osoby prowadzące pozarolniczą działalność obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona czy to pierwotnie na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej następnie zaś na podstawie art. 36aa oraz przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców.

Każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych, w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 i 10, z zastrzeżeniem ust. 2, należy do tych osób (art. 36 ust. 1, ust. 3, ust. 4 powołanej ustawy).

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 i 5a, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku. (art. 18 ust. 8)

Jednocześnie zgodnie z art. 18 ust. 9 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych za miesiąc, w którym nastąpiło odpowiednio objęcie ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi lub ich ustanie i jeżeli trwały one tylko przez część miesiąca, kwotę najniższej podstawy wymiaru składek zmniejsza się proporcjonalnie, dzieląc ją przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni podlegania ubezpieczeniu.

Natomiast podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie wypadkowe w/w osób, w myśl art. 20 ust. 1 wskazanej ustawy, stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenie rentowe, z zastrzeżeniem ust.2.

Na podstawie zaś art. 66 ust. 1 pkt. 1c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 roku (Dz.U. z 2021 r. poz. 1285 t.j.) osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego. Przy tym na podstawie art. 5 pkt 21 ustawy o świadczeniach, użyte w ustawie o świadczeniach określenie osoby prowadzącej działalność pozarolniczą, oznacza osobę, o której mowa w art. 8 ust. 6 ustawy systemowej. W konsekwencji, art. 5 pkt 21 ustawy o świadczeniach wyraźnie odsyła do ustawy systemowej w zakresie pojęcia osoby prowadzącej działalność pozarolniczą, które precyzuje – jako przepis szczególny – art. 8 ust. 6 ustawy systemowej. Przepis art. 8 ust. 6 ustawy systemowej definiuje osobę prowadzącą pozarolniczą działalność w zakresie zarówno ubezpieczeń społecznych, jak i ubezpieczenia zdrowotnego, co wyraźnie wynika z jego treści. Jako dwie odrębne podstawy uznania danej osoby za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się: w pkt 1) osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych oraz w pkt 4) m.in. wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

W konsekwencji wspólnicy spółki jawnej, a także komandytowej, partnerskiej i wspólnicy jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością stosownie do treści art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego jako osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które prowadzą działalność pozarolniczą.

Zgodnie z art. 81 ust. 2 w/w ustawy podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt. 1 litera "c" stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 75% przeciętnego miesięcznego

wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego włącznie z wypłatami z zysku, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski". Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 01 stycznia do 31 grudnia danego roku i jest miesięczna i niepodzielna. Powołany przepis stosuje się do składek należnych za okres od dnia 1 marca 2009 r.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne jest miesięczna i niepodzielna, oraz zgodnie z art. 69 ust 1 ustawy obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego powstaje i wygasa w terminach określonych w przepisach o ubezpieczeniach społecznych.

W myśl art. 104 ust. 1 i art. 107 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obowiązkowe składki na Fundusz Pracy, ustalone od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, wynoszących w przeliczeniu na okres miesiąca co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę opłacają osoby prowadzące pozarolniczą działalność za okres trwania obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych w trybie i na zasadach przewidzianych dla składek na ubezpieczenia społeczne.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. i 2 ustawy o Funduszu Solidarnościowym do obowiązkowych składek na Fundusz stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące obowiązkowych składek na Fundusz Pracy. Składki na Fundusz płatnik składek oblicza się łącznie ze składkami na Fundusz Pracy w wysokości sumy stóp procentowych tych składek wykazuje w deklaracji rozliczeniowej w łącznej kwocie.

Zgodnie z art. 82 ust. 3 i 4 w/w ustawy, jeżeli ubezpieczony prowadzący działalność pozarolniczą uzyskuje przychody z więcej niż jednego z rodzajów działalności określonych w ust. 5, składka na ubezpieczenie zdrowotne jest opłacana odrębnie od każdego rodzaju działalności, z zastrzeżeniem ust. 4. Jeżeli ubezpieczony prowadzący działalność pozarolniczą uzyskuje przychody z więcej niż jednej spółki w ramach tego samego rodzaju działalności, o której mowa w ust. 5 pkt 1-5, składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest odrębnie od każdej prowadzonej spółki.

Jak stanowi art. 87 ust.1 w/w ustawy osoby i jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 80 ust. 2, art. 84, art. 85 i art. 86, są obowiązane, bez uprzedniego wezwania, opłacić i rozliczyć składki na ubezpieczenie zdrowotne za każdy miesiąc kalendarzowy w trybie i na zasadach oraz w terminie przewidzianych dla składek na ubezpieczenie społeczne, a jeżeli do tych osób i jednostek nie stosuje się przepisów o ubezpieczeniu społecznym – w terminie do 15. dnia następnego miesiąca.

Kwestia sporna w przedmiotowej sprawie sprowadzała się do ustalenia czy wnioskodawca T. K. (1) podlega, jako wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) sp. z o.o. obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym, tj. ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu od 11.10.2018 roku, a tym samym czy winien rozliczyć należne mu składki na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy Fundusz Solidarnościowy, od podstaw wymiaru wskazanych w treści zaskarżonej decyzji. Organ rentowy stał na stanowisku, że w ujęciu art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się również wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, zaś na gruncie niniejszej sprawy, w kontekście posiadania przez odwołującego 98 % udziałów (...) Sp. z o.o., T. K. (3) winien być traktowany jak ww. Organ rentowy wskazywał, iż w zasadzie wnioskodawca był wspólnikiem jednoosobowym, gdyż udział E. K. – 2 % w spółce faktycznie miał charakter iluzoryczny.

Skarżący stał natomiast na stanowisku, iż legalną definicję spółki jednoosobowej zawiera art. 4 § 1 pkt 3 KSH. Natomiast spółka z udziałem własnościowym 98 % ze 100 % udziałów nie jest, w rozumieniu przytoczonego przepisu, spółką jednoosobową. Tym bardziej, że przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych czy ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych nie zawierają owej definicji. Przytoczone ustawy nie zawierają także określenia jakim jest wspólnik iluzoryczny.

Z takim stanowiskiem w ocenie Sądu Okręgowego nie sposób się jednak zgodzić.

Na wstępie zauważyć należy, iż obowiązek ubezpieczenia wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością powiązany jest jedynie z posiadaniem przez niego takiego statusu prawnego, a nie z prowadzeniem działalności gospodarczej (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 11 września 2013 roku, sygn. akt II UK 36/13, Legalis nr 830688; z dnia 3 sierpnia 2011 roku, sygn. akt I UK 8/11, Legalis nr 458996; z dnia 9 czerwca 2010 roku, sygn. akt II UK 33/10, Legalis nr 317011; z dnia 12 lipca 2017 roku, sygn. akt II UK 295/16, Legalis nr 1668835). W powołanych orzeczeniach Sąd Najwyższy wskazywał, że jedyny wspólnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym na podstawie tytułu określonego w art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej. Sąd Najwyższy podkreślił, że z treści tego przepisu wynika, iż samo posiadanie statusu wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością decyduje o podleganiu przez niego ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej.

Co do posiadania statusu wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Sąd Okręgowy pragnie zauważyć, iż decyduje o niej nie tyle fakt posiadania 100 % udziałów lecz fakt rzeczywistego podejmowania istotnych decyzji w praktyce jednoosobowo. Przy tym kwestia związana z posiadaniem określonej proporcji udziałów w spółce, która de facto powyższe zapewnia, była już wielokrotnie rozważana przez Sąd Najwyższy. Sąd ten nie sprecyzował pojęcia „niemal jedyny udziałowiec” lub „udziałowiec iluzoryczny”, co nasuwa pytanie, przy jakim stosunku udziałów w kapitale spółki, dominujący wspólnik staje się wspólnikiem niemal jedynym (zobacz wyrok i uzasadnienie SN z dnia 7.03.2018 I UK 575/16).

Pomimo występowania w spółce dwóch wspólników to zgodnie z interpretacją dokonaną przez Sąd Najwyższy w 3 sierpnia 2011 r. ((...) 8/11) w jednakowy sposób oceniana winna być sytuacja jedyne, jak i „niemal jedyne” wspólnika spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Jeśli udział jednego ze wspólników wynosi 99/100, a drugiego 1/100 to udział tego drugiego jest udziałem iluzorycznym. Wspólnik, który posiada 99/100 udziałów jest de facto jedynym wspólnikiem spółki. Wspólnik jednoosobowej spółki z o.o. podlega ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, bo jego status właścicielski powoduje, że nie może skutecznie zawrzeć ze sobą ani umowy o pracę ani innej umowy o odpłatne zarządzanie majątkiem spółki, gdyż nie zachodzi przesłanka odpłatności pracy.

Jednocześnie uwzględniając zasadę powszechności ubezpieczeń społecznych należy przyjąć, że wspólnik dwuosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, który posiada część udziałów zapewniającą mu prawo do samodzielnego decydowania o wynikach zgromadzenia wspólników i niemal wyłączne prawo do zysku oraz który - wskutek pełnienia funkcji jednoosobowego zarządu - ma nieskrępowaną możliwość samodzielnego decydowania o bieżącej działalności spółki, podlega ubezpieczeniom społecznym, jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą (art. 8 ust. 6 pkt 4 w zw. z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 423 ze zm.). /III AUa 2127/20 - wyrok SA Łódź z dnia 05-10-2021, wyrok SN z dnia 5 marca 2020

III UK 36/19, Legalis nr 2572820/

Oś sporu w niniejszym postępowaniu dotyczy tego, czy zasadnie status jedyne, jak i „niemal jedyne” wspólnika spółki z o.o. przypisano odwołującemu, skoro posiadał on w okresie objętym zaskarżoną decyzją od 11.10.2018 r. 98 % udziałów w spółce. Podkreślić przy tym należy, iż sam stosunek udziałów wspólników w spółce oraz fakt pełnienia przez ubezpieczonego funkcji wiceprezesa zarządu spółki, jest na gruncie rozpatrywanej sprawy bezsporny. Niekwestionowanym też jest, iż do reprezentowania spółki uprawniony jest samodzielnie każdy z członków zarządu.

W ocenie Sądu Okręgowego uznać należy, że okoliczności ustalone w toku postępowania uzasadniają uznanie, że T. K. (3), w analizowanym okresie, winien być traktowany jako jedyny wspólnik spółki w rozumieniu art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej. Dysproporcja w ilości posiadanych udziałów przez wspólników spółki, nawet w okolicznościach, w których zarząd jest dwuosobowy, a do reprezentowania spółki uprawniony jest samodzielnie każdy z członków zarządu świadczy o tym, że wpływ drugiego wspólnika na sprawy spółki w istocie uznać należy za iluzoryczny lub symboliczny. Takie rozwiązanie nie stanowi oczywiście jakiegokolwiek naruszenia obowiązujących przepisów, ale uniemożliwia

skuteczne uznanie, że wobec posiadania pewnych udziałów przez innego wspólnika nie istniał tytuł do podlegania ubezpieczeniom T. K. (1) w rozpatrywanym okresie wobec braku jedynego wspólnika spółki.

W podobnym tonie wypowiedział się Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 15 listopada 2018 r., wydanym w sprawie o sygnaturze akt III AUa 916/18 (Legalis nr 1880407), gdzie wskazał, że przyjęcie literalnej wykładni art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych prowadzi do naruszenia zasady powszechności ubezpieczeń społecznych i konstytucyjnej gwarancji każdego obywatela do zabezpieczenia społecznego. Wypełnieniem zaś tych gwarancji jest objęcie ubezpieczeniami społecznymi wspólnika dominującego - traktowanego na użytek prawa ubezpieczeń społecznych, jako jedynego udziałowca. Warto odnotować, że powołane orzeczenie zapadło na gruncie stanu faktycznego, w którym jeden ze wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością posiadał 92% jej udziałów zaś w rozpatrywanym przypadku wnioskodawca posiada ich 98%. Nie należy też tracić z pola widzenia, iż w stosowaniu prawa trzeba uwzględnić także cel i istotę wprowadzenia poszczególnych instytucji, jak i rzeczywiste funkcjonowanie określonych rozwiązań prawnych w praktyce. W sytuacji, kiedy jeden ze wspólników spółki posiada 98 % czy 92 % udziałów, zaś drugi 7 % lub 2 % udziałów, nie ma żadnej dowolności lub arbitralności w stwierdzeniu, że spółka jest de facto jednoosobowa. Nie ma tu bowiem nawet znaczenia ewentualna praktyka zarządzania spółką, lecz istniejący, potwierdzony w rejestrze, podział wpływów w spółce. W badanej sprawie niewątpliwie w przypadku różnicy zdań wspólników, T. K. (1) miał pozycję zdecydowanie i przytłaczająco przeważającą względem drugiego wspólnika, a to ta okoliczność decyduje o zasadności przypisania spółce cechy jednoosobowej w rozumieniu powołanego przepisu. Ustalenie takie nie jest przejawem wykładni rozszerzającej, lecz celowościowej i systemowej. Wyklucza możliwość niepodlegania ubezpieczeniom przez wspólnika spółki w sytuacji, gdy wykonuje on określone zadania w jej strukturach.

W świetle powyższego należało zatem uznać, że wnioskodawca dysponując 98 % udziałów przedmiotowej spółki był dominującym (prawie jedynym) wspólnikiem spółki. Posiadane przez niego udziały stanowiły zdecydowaną większość w stosunku do udziałów pozostałego wspólnika, który nie miał żadnego wpływu na funkcjonowanie spółki. Tym samym wnioskodawca od 11.10.2018 r. winien podlegać ubezpieczeniom z tego tytułu.

Bez wpływu na powyższą ocenę pozostaje przy tym podnoszona przez odwołującego okoliczność, iż od 1.02.2015 r. T. K. (1) został zgłoszony do ubezpieczeń społecznych, jako pracownik u płatnika składek e - (...) .pl spółka cywilna (...), S. K. zatrudniony na 1/8 etatu, bowiem ten tytuł nie gwarantował wnioskodawcy osiągnięcia co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Podkreślić należy, iż w istocie w myśl art. 9 ust. 1 ustawy o systemie osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, 3, 7b, 10, 20 i 21, spełniające jednocześnie warunki do objęcia ich obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z innych tytułów, są obejmowane ubezpieczeniami tylko z tytułu stosunku pracy, umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarły z pracodawcą, z którym pozostają w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonują pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostają w stosunku pracy, członkostwa w spółdzielni, otrzymywania stypendium doktoranckiego, służby, pobierania świadczenia szkoleniowego, świadczenia socjalnego, zasiłku socjalnego albo wynagrodzenia przysługującego w okresie korzystania ze świadczenia górniczego lub w okresie korzystania ze stypendium na przekwalifikowanie. Mogą one dobrowolnie, na swój wniosek, być objęte ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi również z innych tytułów, z zastrzeżeniem ust. 1a.

Niemniej jednak w myśl art. 9 ust.1a. ubezpieczeni wymienieni w ust. 1, których podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu stosunku pracy, członkostwa w spółdzielni, służby, pobierania świadczenia szkoleniowego, świadczenia socjalnego, zasiłku socjalnego lub wynagrodzenia przysługującego w okresie korzystania ze świadczenia górniczego lub w okresie korzystania ze stypendium na przekwalifikowanie w przeliczeniu na okres miesiąca jest niższa od określonej w art. 18 ust. 4 pkt 5a, podlegają również obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innych tytułów, z zastrzeżeniem ust. 1b i art. 16 ust. 10a.

W wyroku z dnia 13.12.2018r., I UK 58/18 Sąd Najwyższy orzekł, że „pracownik zatrudniony w niepełnym wymiarze czasu pracy, którego wynagrodzenie za pracę jest niższe od minimalnego wynagrodzenia, i który jednocześnie jest osobą współpracującą z prowadzącym pozarolniczą działalność gospodarczą, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z obydwu tych tytułów, także w przypadku uzyskania w danym miesiącu wyższego rzeczywistego przychodu ze stosunku pracy z powodu wypłaty wynagrodzenia należnego za poprzedni miesiąc”.

W praktyce przepis art. 9 ust. 1a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1778 ze zm.) znajduje najczęściej zastosowanie w takich sytuacjach, w których pracownik, mający podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne niższą od kwoty minimalnego wynagrodzenia, jednocześnie prowadzi działalność gospodarczą, co skutkuje podleganiem obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym zarówno z tytułu stosunku pracy, jak i z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Właściwe stosowanie przepisu art. 9 ust. 1a ww. ustawy wiąże się z koniecznością odkodowania użytego w tym przepisie pojęcia „podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu stosunku pracy”. //III AUa 948/16 - wyrok SA Kraków z dnia 21-02-2018/

Użytego w art. 9 ust. 2 c ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 423 t.j) sformułowania „podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe”, nie można interpretować, posługując się art. 18 ust. 1 ww. ustawy i utożsamiać go z przychodem zdefiniowanym w art. 4 pkt 9 tej ustawy. W orzecznictwie Sądu Najwyższego rozstrzygnięte zostało już, że użyty w art. 9 ust. 1a zwrot „podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe” należy rozumieć jako wynagrodzenie za pracę wynikające z treści stosunku pracy, a nie jako przychód zdefiniowany w art. 4 pkt 9 tej ustawy. / (...) 14/21 - wyrok SN - Izba Pracy z dnia 04-02-2021/

Jeżeli ubezpieczony w okresach wskazanych w zaskarżonych decyzjach nie miał zagwarantowanego wynagrodzenia w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia - aktualizował się obowiązek objęcia ubezpieczeniem z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. /III AUa 1016/15 - wyrok SA Szczecin z dnia 13-09-2016 III AUa 798/15 - wyrok SA Białystok z dnia 06-04-2016/

Na gruncie rozpoznawanej sprawy niekwestionowanym jest, że z tytułu zatrudnienia wyłącznie na 1/8 etatu, wnioskodawca nie osiągał wynagrodzenia w kwocie minimalnego wynagrodzenia za pracę - wskazane zatrudnienie nie stanowiło gwarancji osiągnięcia co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę. Niewątpliwie więc wnioskodawca podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym również z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w formie jednoosobowej spółki z o.o.

Zgodnie z dyspozycją art. 17 ust. 3 ustawy systemowej, składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe ubezpieczeni nie wymienieni w ust. 1, między innymi osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą sami obliczają i przekazują co miesiąc do Zakładu.

Na mocy art. 46 ust. 1 w/w ustawy, płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

Z uwagi na treść przytoczonych przepisów oraz okoliczność, iż w okresie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej wnioskodawca jako wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nie dopełnił obowiązku opłacenia należnych składek – ich wysokość ustalona przez ZUS w procesie nie była kwestionowana - zaskarżona decyzja w pełni zatem odpowiada prawu.

Z tych względów, Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., odwołanie jako bezzasadne oddalił.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. zasądzając od T. K. (1) na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. kwotę 3600,00 złotych – stosownie do treści § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018 r., poz. 265), mając na uwadze wartość przedmiotu sporu.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy za pośrednictwem PI

J.L.